

YÂ RABBİ, ONLARA İÇLERİNDEN BİR PEYGAMBER GÖNDER!*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili ve değerli izleyiciler ve dinleyiciler!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, lütfu, ihsânı, ikrâmı hem dünyada, hem ahirette üzerinize olsun...

Bakara Sûre-i Şerifesi'nin ayetleri üzerinde sohbetler yaparak, onları anlatmağa çalışarak ilerliyoruz. 129 ayet-i kerimeye geldik. Biliyorsunuz 127. ayet-i kerimeden itibaren, hattâ 125'ten itibaren İbrâhim AS, İsmâil AS, onların Kâbe'yi bina etmesi, binâ ederken yaptıkları dualara dair konular başlamıştı.

İbrâhim AS, İsmâil AS'la beraber Kâbe'nin duvarlarını yükseltirken; “Yâ Rabbi, Rabbimiz, ey Mevlâmız, bizim bu ibadetlerimizi kabul et!” diye dualar etti diye başlıyordu. Onları geçen haftalar izah ettim. Kendileri için dua ettikleri gibi, zürriyetleri, yâni kendilerinin nesillerinden gelecek insanların da bir müslüman ümmet olması için dua ettiklerini; kendilerine Cenâb-ı Hakk'ın teveccüh buyurmasını istediklerini bildiren ayetleri anlatmıştım.

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. İbrâhim AS ve İsmâil AS'ın Duası

Bu akşamki sohbetimizin konusu yine İbrâhim AS'la İsmâil AS'ın müştereken yaptıkları dualardan birisini gösteren 129. ayet- i kerime. Ayet-i kerimenin metnini besmele çekerek okuyalım: *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(البقرة: 129)

(*Rabbenâ veb'as fîhim rasûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtike ve yuallimühümü'l-kitâbe ve'l-hikmete ve yüzekkîhim, inneke ente'l-azîzü'l-hakîm.*) (Bakara, 2/129)

Daha önceki haftalarda, evvelki duaları nelerdi, onların izahlarını yaptık. O duanın devamı olarak, İbrâhim AS'la İsmâil AS yine diyorlar ki:

(*Rabbenâ*) “Ey bizim Rabbimiz! Bizi nimetleriyle besleyen, yaşatan, hayatımızı devam ettiren, nimetlerine gark eden, lütfuna mazhar eden Mevlâmız! (*Veb'as fîhim*) Burada zürriyetimizden teşekkür edecek olan topluluğun içinden, yâni Mekke'ye iskân ettiği Hâcer Vâlidemiz ve oğlu İsmâil AS'dan türeyen, oraya yerleşecek olan o toplumun içinden, o halkın içinden ba'seyle...”

Biliyor ki, nesli orada gelişecek. Çünkü, Cenâb-ı Hak istikbâle ait bilgileri peygamberlerine bildiriyor. Onlar ileride olacak şeyleri Allah'ın bildirmesiyle öğrenmiş oluyorlar.

“—Yâ Rabbi, işte burada oluşacak olan, zürriyetimden meydana gelecek olan insanların içinden ba'seyle... (*Rasûlen minhüm*) Onlardan bir peygamber tâyin eyle, bir peygamber gönder... Onların içinden bir peygamber çıkar yâ Rabbi!..” diyorlar İbrâhim ve İsmâil AS.

Bu peygamberin neler yapacağını ve sıfatlarını da cümlecikler halinde ekliyorlar:

(*Yetlû aleyhim âyâtike*) “Senin ayetlerini onlara okuyan bir peygamber.” Başka?.. (*Ve yuallimühümü'l-kitâbe*) “Kitabı onlara öğreten bir peygamber. (*Ve'l-hikmete*) Hikmeti onlara öğreten bir peygamber. (*Ve yüzekkîhim*) Onları paklayan, temizleyen bir peygamber...”

Hepsini toplayarak söyleyecek olursak:

“—Yâ Rabbi, burada yerleştirdiğim evlâdımın, ailemin ve torunlarımın arkasından gelecek olan, onların zürriyetlerinden teşekkül edecek insanların arasından, onlara senin ayetlerini okuyacak, onlara senin kitabını ve hikmeti öğretecek ve onları maddeten ve mânen tertemiz, pâk, mübarek insanlar haline getirecek bir peygamberini, aralarından çıkar yâ Rabbi!..”

(*İnneke ente'l-azîzü'l-hakîm.*) “Hiç şüphe yok ki sen, çok izzet sahibisin, çok hikmet sahibisin... Çok azîz ve pek hakîmsin!” diyorlar. (Bakara, 2/129)

b. İçlerinden Bir Peygamber Gönder

Şimdi bunun kelimelerini açıklayalım: Ba's etmek, göndermek demek. Rasûl ba's etmek, halka bir elçi göndermek mânâsına geliyor Arapça'da... Ama bu gönderilen elçi, bazen o halkın kendisinden olur; dışarıdan bir kimse de gidip onlara Allah'ın elçiliğini yapabilir, Allah'ın emirlerini tebliğ edebilir. Bazı milletlere Allah-u Teâlâ Hazretleri dışarıdan bir peygamber göndermiş, onlara emirlerini iletmiştir.

Burada İbrâhim AS diyor ki: "İçlerinden bir peygamber çıkart!" Yâni, "Çıkacak peygamber de benim zürriyetimin bir ferdi olsun... Benim neslimden bir kimse olsun..." diyor. Şu vasıflarda bir peygamber olsun diyor, dua ediyor.

Bu dua, kabul olmuş bir duadır. Duasının sonucu, İbrâhim AS'ın ve İsmâil AS'ın neslinden Peygamber Efendimiz Mekke'de peygamber oluyor. O zamandan Peygamber Efendimiz'e kadar, İsmâil AS'ın neslinden gelmiş başka peygamber yok... Onun neslinden ilk Peygamber Efendimiz geliyor. Yâni dua, Peygamber Efendimiz'in gelmesi için Allah'a yapılmış bir dua... Dua da müstecâb olmuş ki, Peygamber Efendimiz gelmiş oluyor.

Tabii, işin daha derininden tutturulacak olursa, İbrâhim AS zürriyetini götürüp de, taşlar arasında, tepeler arasında, ekin bitmez, hiç bir şey olmayan bir yere yerleştirirken de, bir şeyler biliyordu da ondan yerleştirmişti.

Geçtiğimiz haftalarda onu anlatmıştım. Yoksa, insan durup dururken, çoluk çocuğunu götürüp de böyle hiç bir maddî güzelliği, imkânı olduğu görülmeyen bir yere bırakmaz.

Hâcer Vâlidemiz de soruyor:

“—Sen bizi buraya bırakıp nereye gidiyorsun? Allah mı emretti?..”

“—Allah emretti.” diye İbrâhim AS bildiriyor.

Şimdi İbrâhim AS’a, “Git, zürriyetini oraya yerleştir!” diyen de Cenâb-ı Hak Teâlâ... Yâni, mukadderatı takdir buyuran Rabbü’l- âlemîn, İbrâhim AS’a emrediyor:

“—Git, hanımını ve çocuğunu oraya yerleştir!” diyor.

Yâni, “Kes!” dediği zaman, “Kurban et!” dediği zaman, kurban etmeye razı... Öyle itaatli bir peygamber İbrâhim AS... “Götür, oraya yerleştir!” deyince de; “Niçin, yâ Rabbi? Orada ne yapacaklar, ne yiyecekler? Fırın yok, ekmek yok, manav yok, et yok, ekin yok, ağaç yok... Orada ne yaparlar?” demiyor. Teslimiyeti var, tevekkülü var, “Mâdem emretti Cenâb-ı Hak, muhakkak bir bildiği vardır.” diye, götürüp zürriyetini ekin bitmez, ıssız, tenhâ bir vâdiye yerleştiriyor, iskân ediyor, bırakıyor.

Tabii, onların içinden bir peygamber çıkacağını da Allah bildiriyor. Çünkü, Peygamber Efendimiz de biliyorsunuz, kendisinden sonra kıyamete doğru, kendisinden sonraki zamanlarda olacak şeyleri, Allah’ın bildirdiği şekilde ümmetine de bildirmiş. Olacak dediği şeyler de olmuş.

Meselâ, “Bizanslılar İranlıları yenecek!” diye bildirdi. Hattâ müşriklerle, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz iddialaştılar. Buyurduğu gibi oldu, Bizanslılar yendiler.

Sonra, “Bizans’ın arazilerine, İran’ın tahtına, hazinelerine sahip olacaksınız!” diye buyurdu. Hendek Harbi’nde, muhasara altında iken; harb olacak, belki yok olacak gibi oldukları bir sırada:

“—Hayır, siz yok olmayacaksınız! İki imparatorluğu yenip, onların hazinelerine, arazilerine sahip olacaksınız!” diye bildirdi, öyle de oldu.

Sâsânî İmparatorluğu da yıkıldı, İslâm oraya hakim oldu. Bizans İmparatorluğu da yıkıldı, İslâm oraya hakim oldu.

“—İstanbul fetholunacaktır.” diye buyurdu, sahih hadis-i şerif; o da oldu.

“—Kıyamete doğru ahlâk bozulacak, haller değişecek, iyiler hor olacak, kötüler başa geçecek... Güzel ahlâk ayaklar altında kalacak, kötü huylar alkışlanacak. İnsanlar sokaklarda edepsizlik yapacaklar, utanmayacaklar...” diye bildirdi; bunların da olduğunu görüyoruz.

Evveli, ahiri, her şeyi bilen, hattâ takdir eden, yaratan, yaratan Cenâb-ı Hak, peygamberlere şöyle olacak diye bildirdiği için, onlar biliyorlar. Ahir zamanda, bir ahir zaman peygamberi geleceğini de biliyorlar. Onun kendilerinden olduğunu da biliyorlar.

Cenâb-ı Hakk'ın mukadderatını Cenâb-ı Hak bildirdiği için, ona âşinâ... Bir peygamber, yâni peygamberimiz, ahir zaman peygamberi Muhammed-i Mustafâ...

“—Peki, bu acaba müslümanların kendi peygamberlerini pâyelendirmek, öğmek için; veyahut, onu sağlam, sahîh diye göstermek için müslümanların uydurduğu bir şey mi?..” diye düşünebilir inanmayan insanlar... Muhalif olan insanlar, münkir olan insanlar böyle bir şey düşünebilir.

Düşünen düşünsün ama, Peygamber Efendimiz peygamber olmadan önce, hristiyan ve yahudiler, “Ahir zaman peygamberi gelecek!” diye biliyorlardı. Onun Mekke'den çıkacağını biliyorlardı. Hristiyanlar isminin Ahmed olacağını biliyorlardı. Çünkü İsâ AS ismiyle bildirmişti. Ve bekliyorlardı. Daha önceki haftalarda, ayetlerin izahını yaparken, size sahîh bilgileri nakletmiştim. Müşriklere de:

“—Ahir zaman peygamberi gelince, biz şirki yok edeceğiz, sizi mahvedeceğiz!” diye söylüyorlardı.

Bunların hepsini, bu tefsir sohbetlerini takib eden kardeşlerimiz, daha önceki haftalarda dinlediler. Ayetler geçti, o ayetlerin izahında onları okuduk. Yâni, Peygamber Efendimiz'den önce olan mevcut bir bilgi bu. Peygamber Efendimiz veya müslümanlar çıkartmış değil. Bu bakımdan böyle düşünenlere çok güzel bir cevap oluyor bu.

Hattâ ben, İngilizce yazılmış bazı kitaplar almıştım. Orada Peygamber Efendimiz'in geleceğini; İncil'de, Tevrat'ta, hattâ Hint kıtasındaki çok eski dinlerin kutsal kitaplarında, hattâ İran bölgesindeki Zerdüşîler ve daha önceki milletlerin kutsal kitaplarında da, böyle bilgilerin olduğunu ve o bilgilerin, o dillerle yazılmış kitaplarından fotokopilerini gördüm.

Hint dinlerinde de ahir zaman peygamberi hakkında bilgiler var, bu kitaplara geçmiştir. İran dinlerinde de ahir zaman peygamberi gelecek diye bilgiler var. Kitaplarda fotokopileri var. Yahudilerin kitaplarında da var, bu da biliniyor. Hristiyanların İncil'inde, Kitâb-ı Mukaddes'te de var...

Yâni bu, müslümanlardan önce yaygın olan bir husus. Zâten Peygamber Efendimiz'in geleceği umuluyor ve bekleniyordu. Bu böyle...

c. Senin Ayetlerini Okusun!

Şimdi, Peygamber Efendimiz'in sıfatları babında, ne gibi bir peygamber, neler yapacak bir peygamber olduğunu gösteren cümleciklere geçelim:

(*Yetlû aleyhim âyâtike*) “Yâ Rabbi, öyle bir peygamber gönder ki, o senin ayetlerini onlara okuyan bir peygamber olsun...” Bu Allah'ın ayetlerinden maksat nedir?.. Kur'an-ı Kerim'dir. Peygamber Efendimiz'e Allah'ın ayetleri olarak Kur'an-ı Kerim indirildi. Kendisine Cebrâil AS'ın getirdiği ve çeşitli vahiy şekilleriyle kendisine ulaşan Kur'an-ı Kerim ayetlerini halka okudu, tilâvet eyledi.

Halk da onu belledi, ezberledi, kitaplara yazdılar, yazılabilecek malzemeye yazdılar. Sonra onlar toplandı, Őu anda elimizde bulunan Kur'an-ı Kerim, Peygamber Efendimiz'e inmiş haliyle, harfi değişmeden ve kıyamete kadar da deęiŐmeyecek bir Şekilde, elimizde en sağlam bir Şekilde mevcut...

Daha nceki peygamberlere indirilen kitaplar ve sahifeler, ahkm aynen muhafaza edilememiŐ. Kendi asıl dilleriyle, indiği dille korunamamıŐ. Tercümeleri kaç yıl sonra ortaya çıkmıŐ; eksiklikler, ihtilaflar var. Meselâ, İncil denildiği zaman, kaç çeŐit İncil var. Hatta c yüz kadar çeŐidi olduğu, bunların İznik Konslnde, milattan sonra 325 yılında İznik'te toplanan hristiyan meclisinde müzakere edilip bazılarının elendiği, dört tanesinin bırakıldığı bilinen Şeyler. İhtilaflı, çünkü aslı yok... Tevrat da yle, İncil de yle...

O halde, dünya üzerinde Allah pek çok peygamber göndermiş, kitap indirmiŐ, onlara vahiy ve ahkm indirmiŐ, dinlerini bildirmiş ama, onlar korunamamıŐ. Aynen korunabilen, hiç bozulmadan, harfi değişmeden korunabilen Kur'an-ı Kerim... İŞte (*yetl aleyhim ytike*) "Onlara senin ayetlerini okuyan bir peygamber." Evet, İŞte Kur'an-ı Kerim kendisine indi, o da ümmetine okudu.

Ayet, biliyorsunuz, kesin bilgi sağlayan almet demek, iŐaret demek. Delil ve belge mânâsına da geliyor. Meselâ, herhangi bir ibretli gök olayı, mucizev bir olay da ayettir.

Yerde ve gökte Allah'ın ayetleri vardır. Yâni ne demek?.. Allah'ın varlığına, birliğine delâlet eden, onu gösteren, onu anlatan, onu isbat eden belgeler, bilgiler, işaretler demek.

Bu umûmî mânâsı. Kur'an-ı Kerim'de böyle de kullanılıyor ayet kelimesi. Bir de Kur'an-ı Kerim cümleleri, Allah'ın ahkâmını ihtiva eden sözcükler mânâsına da kullanılıyor. İki mânâsı birden var. Biliyorsunuz, bir dilde bir kelime bazen birkaç mânâda kullanılır. Bu iki mânâsının ikisi de Kur'an-ı Kerim'de kullanılıyor.

Meselâ Âl-i İmran Sûresi'nin başında:

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ

مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ

(آل عمران: ٧)

(Hüve'llezî enzele aleyke'l-kitâb) “O Allah'tır ey Rasûlüm senin üzerine kitabı indiren, yâni Kur'an'ı indiren. (Minhü âyâtün muhkemâtün) O Kur'an-ı Kerim'den bir kısmı, muhkem ayetlerdir. (Hünne ümmü'l-kitâb) Onlar kitabın esasıdır. (Ve uharu müteşâbihât) Diğer bir kısmı da müteşâbih ayetlerdir.” buyruluyor. (Al-i İmran, 3/7)

Kur'an'ın cümlelerinin ayet olarak isimlendirildiğini buradan görüyoruz.

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ

(فصلت: ٥٣)

(*Senürîhim âyâtinâ fi'l-âfâkı*) “Biz insanlara ufuklardaki, göklerdeki ve dışarıdaki delillerimizi göstereceğiz. (*Ve fî enfüsihim*) Kendi iç dünyalarındaki delileri göstereceğiz.” (Fussilet, 41/53) diye de ayet-i kerime var. Burada işte öteki ikinci mânâsında kullanılıyor.

(*Yetlû aleyhim*) “Onlara Allah’ın ayetlerini okumak” denildiğine göre, buradan Kur’an-ı Kerim kastediliyor. Yâni, sözcükler şeklindeki Allah’ın ayetleri kastediliyor.

d. Kitap ve Sünneti Öğretsin!

(*Ve yuallimühümü'l-kitâbe*) “Onlara, yâni orada oluşacak olan insan topluluğuna; Mekke’de birikecek, çoğalacak olan insanlara, zürriyetinden olan o insanlara kitabı, Kur’an-ı Kerim’i öğretecek.” Tabii, oraya sonradan gelenler de, onlara iltihak edenler da onlardan sayılıyor. (*Ve'l-hikmete*) “Hikmeti, yâni sünnet-i seniyyeyi öğretecek.”

Bu izahları alimler yapıyor. (*El-kitab*) deniliyor, yâni belirli bir kitap. O nedir?.. Kur’an-ı Kerim’dir.

(*Ve'l-hikmete*) deniliyor. *Hikmet* iki mânâyâ geliyor: Birincisi yerli yerinde, usûlünce, gerçeğe uygun, doğru bilgi mânâsına kullanılıyor. Böyle bir bilgiyi söyleyen kimseye *hakîm* deniliyor. Böyle olan bir söze de hikmet deniliyor.

Bir de sapasağlam, muhkem mânâsına geliyor. Meselâ, muhkem bir yapı diyoruz, güzel taşlarla yapılmış, sağlam demek.

Muhkem söze de hikmet denilir. İki mânâsı da var yâni. O da sapasağlam, hiç tereddüt olmayan, şek şüphe olmayan sağlam söz. Bu tabii, Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şerifleridir.

Cenâb-ı Hak Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz'e hem Kur'an'ı indirmiştir; hem de Kur'an-ı Kerim gibi, onu açıklayan, insanların Kur'an-ı Kerim'i, Allah'ın emirlerini daha iyi anlamasını sağlayan başka bilgileri de ilham etmiştir. İşte o da sünnettir, Peygamber Efendimiz'in sözleridir, hareketleridir, davranışlarıdır, tercihleridir. Engellemediği, yapılmasına müsaade ettiği şeylerdir. Takrîrî sünnettir, kavlî sünnettir, fi'lî sünnettir. Bunlar da:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ٤-٣)

(*Ve mâ yentıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yûhâ.*) “Peygamber Efendimiz boşuna konuşmaz. Yaptığı her şey Allah'ın rızasına uygun olarak, Allah'ın emriyle olan şeylerdir kesin olarak...” Ona da *vahy-i gayr-i metlûv* denilir.

Kur'an-ı Kerim'e *vahy-i metlûv* denilir. Yâni, tilâvet olunmuş, Cebrâil tarafından Peygamber Efendimiz'in kendisine bildirilmiş vahiydir. Ötekisine de *vahy-i gayr-i metlûv* denilir. Yâni, mânâsı ilham edilmiş, “Ey Rasûlüm, şöyle yapman uygun olur.” diye mânâsı aklına, kalbine, gönlüne ilham edilmiş;

o da onu öyle yapmış. Veyahut onu kendi sözleriyle ifade etmiş. Buna sünnet diyoruz.

Hem kitap, hem sünnet verilmiş. Tabii, Kur'an-ı Kerim'i Cebrâil'den geldikten sonra, Peygamber Efendimiz aynen okurdu ve vahiy kâtiplerine yazdırırdı. Bir kelimesi, bir harfi değışmeden anında tesbit edilirdi.

Peygamber Efendimiz kendi sözlerini, kendi sünnetini ilk zamanlar Kur'an-ı Kerim'le karışmaması bakımından yazdırtmadı, "Yazmayın benim sözlerimi!" dedi. Sonradan yazılmasına müsaade etti. Yâni Kur'an'ın ne olduğunu insanlar anlayınca; hangisi Kur'an-ı Kerim'dir, hangisi Peygamber Efendimiz'in sünnetidir, onu anlayacak bir seviyeye ulaşınca, o zaman bu işte uzmanlaşmış olan sahabilere müsaade eyledi. Bir kısmı Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini yazdılar. Biliyorlardı ki, bunlar Kur'an değil, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifleri...

Böylece Peygamber Efendimiz'in davranışları, sözleri, nasihatleri, şemâili, sîreti, hepsi en mükemmel şekilde tesbit edildi. Dünya üzerinde Hazret-i Adem AS'dan kıyamete kadar, hayatı Peygamber Efendimiz kadar doğru ve en ince teferruatına kadar, teferruatlı olarak tesbit edilmiş hiçbir ikinci şahıs yoktur. Yegâne ve en mükemmel şekilde hayatı belirlenmiş olan kimse Peygamber Efendimiz'dir.

Bu da İslâm'ın en önemli, en şerefli ikinci büyük meziyetidir. Bir; kitabının aslının elde olması, hiçbir harfinin değışmemesi...

İki; Peygamber Efendimiz'in hayatının en ince teferruatına kadar tesbit edilmiş olması... Bu ikisi çok önemli! Çünkü, eski peygamberlerin sözleri de, hayatları da iyi tesbit edilmemiş, doğum tarihleri, ölüm tarihleri bile belli değil. Neye göre hareket edecekler? Hepsi tarihin karanlıklarına, gölgeliklerine gizlenmiş, kalmış. Ama Peygamber Efendimiz'in doğumu, ölümü, hicreti, savaşları, her şeyi belli. Bu iki büyük meziyet çok büyük bir şeref...

Allah-u Teâlâ Hazretleri gözleri görmeyen insanların gözlerine görme kabiliyeti ihsân eylesin... Kitabı, harfi bile değişmeden korunmuş bir hak din; ve sözleri, hareketleri ve hayatı en ince teferruatına kadar tesbit edilmiş bir hak peygamber, Allah'ın en sevdiği ahir zaman peygamberi... Bütün eski ümmetlere de geleceğini bildirdiği ve müjdelediği ve öğdüğü bir peygamber... Daha ne istiyorlar?.. Daha ne istiyorlar da İslâm'a girmiyorlar?..

Tabii, incelemediklerinden, bu bilgileri bilmediklerinden... Buradan bize de bunları başkalarına tebliğ etmek vazifesi çıkıyor. İşte ben tebliğ ediyorum, karınca karınca, aklımın erdiğince, bilgim ve gücüm yettiğince... Siz de dinliyorsunuz, siz de başkalarına anlatacaksınız. Bu iki harika vasıf, çok önemli iki vasıf İslâm'ın en büyük meziyetidir. Başka hiç bir dinde böyle bir durum olmadığından, herkesin müslüman olması lâzım, İslâm'a girmesi lâzım!..

e. Onları Tezkiye Etsin!

(*Ve yüzekkîhim*) “Ve onları tezkiye eden bir peygamber...” Tezkiye etmek ne demek?.. Pâk eylemek, tertemiz eylemek demek. Bu tertemiz eylemek nerden oluyor, neden temizliyor?.. Kötü huylardan, kötü adetlerden, cahiliye geleneklerinden, günahlardan, yanlış fikirlerden...

Şimdi etrafınızdaki insanlara bakın, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! İnsanların hareketlerini “Bu bu işi neden yaptı?.. Şu şu işi niçin yaptı?” diye ibret gözüyle inceleyin!..

Ben inceliyorum şimdi burada, çünkü çeşitli insanları görüyorum. Burada en ilkel toplumlardan, böyle çıplak gezen, vahşi hayat yaşayan insanlardan, Avrupalıların her çeşidine kadar insanların sergisi, çarşısı, pazarı benim karşımda... Avustralya’da hepsini görüyorum: İşte Amerikalı, işte İngiliz, işte Fransız, işte İspanyol, işte İtalyan, işte Sırp, işte Lübnanlı hristiyan, işte müslüman Arap, işte Güney Amerika’dan, Güney Afrika’dan boynunda gitarı gezen şahıs... Hepsini görüyoruz, hepsinin davranışlarına bakıyoruz. Hepsinin adetlerini görüyorum ve her seferinde:

“—Çok şükür yâ Rabbi! El-hamdü lillâh, beni müslüman eylediğin için sana hamd ü senâlar olsun yâ Rabbi!..” diyorum.

İslâm’ın güzelliğini, kıymetini, başkalarıyla mukayese ettiğimiz zaman anlıyoruz.

Geçenlerde televizyonda Brezilya'nın karnavalı üzerine konuşmaları izledim. Senede bir karnavalları oluyor, duyuyorsunuz. Belki, daha önceki senelerde yapılan karnavallardaki çılgınlıkları izlediniz televizyonlardan... Onlar için her şey serbest... Ama İslâmî ölçülere göre çok ayıp, çok günah, çok haram, çok yasak olan şeyler... Her şeyi yapıyorlar ve çılgınca yapıyorlar ve onu bekliyorlar. Senenin o günü gelince, onu yapmak için bir sürü hazırlık yapıyorlar. Çılgınlık...

Aborijinlere bakıyorum; yâni Avustralya'nın eski yerlilerine, buraya Avrupalılar gelmeden önceki yerlilerine bakıyorum; çıplak geziyorlar, göğüsleri çıplak, altları çıplak... Önlerine gelen şeyleri yiyorlar. Örflerini, adetlerini anlamağa çalışıyorum, bakıyorum televizyondan...

El-hamdü lillâh, İslâm bize çok şeyler kazandırmış. İslâm'ın kıymetini bilmemiz lâzım ve başkasına öğretmemiz lâzım!..

Çok yanlış şeyler birikmiş insanların gönüllerine... Gönül, biliyorsunuz çok geniş bir alem, insanın iç alemi... Her şeyi alıyor ama, çok pislik, moloz, mikrop, hurda birikmiş, harabe... O gönüllerin temizlenmesi lâzım!..

(*Yüzekkâhim*) İşte onları temizleyen bir Peygamber... Kafaları temizliyor, gönülleri temizliyor, toplumları temizliyor, insanları temizliyor; güzel bir itikada, güzel inanca, güzel duygulara, güzel ahlâka sahip kılıyor... İşte öyle yapan bir peygamber...

Fiilen yaptı da, tarihte bunu görüyoruz. Bir cahiliye devri, İslâm'dan önceki Arapların halleri; bir İslâm devresi, İslâm'dan sonraki ne kadar büyük faziletler, ne kadar büyük meziyetler... İslâm getirmiş.

Nasıl değiştirmiş?.. Ağızların, dişlerin fırçalanması, temizlenmesinden, koltuk altlarının temizlenmesinden başlayıp, tırnakların kesilmesinden sünnete ve sâireye kadar, beden temizliği, diş temizliği, sağlık için gerekli öğütler... İnsanın sağlıklı olması için, midesinin, karaciğerinin korunması için, ailenin mutlu olması için öğütler... Toplumun başarılı olması için öğütler... Hazineseler, hazineler, hazineler... İslâm böyle bir şey ama, kıymetini bilmeyen insanlar olabiliyor.

Böyle bir Peygamber... “Onları paklayan, tertemiz eyleyen, onlara Kur’an ve sünneti öğreten, onlara Allah’ın emirlerini, ayetlerini okuyan bir peygamber gönder yâ Rabbi! Onların içlerinden, onlardan olsun, dışarıdan gelmiş bir peygamber değil de onların kendi içinden...”

Tabii, kendi içinden çıktığı için, Peygamber Efendimiz’i hepsi gayet iyi biliyorlardı. Seviyorlardı, Muhammed el-Emîn demişlerdi, güvenilir Muhammed demişlerdi. Herkes güveniyordu, eşyasını ona emanet bırakıyordu. Parasını ona emanet veriyordu.

Medine-i Münevvere'ye giderken emanetlerin hepsini sahiplerine iade etmişti. Güvenilir olduğu için, haram yemediği için, hak yemediği için; yetimleri, dulları himâye ettiği için, baktığı için, yardım ettiği için, herkesle iyi geçindiği için, akrabaları gözettiği için, iyiliği tavsiye ettiği için, sevilen bir insandı. Ecdadını da biliyorlar, soylu bir ailedendi. Bu da tabii güzel.

Bilinmeyen bir insan gelse, bir şeyler söylese, “Kim bu adam? Nasıl itimad edeceğiz buna?.. Acaba bunun maksadı ne, ne yapmak istiyor?” derler. Öyle değil; bildikleri bir aileden, soyu sopu belli, asil bir aileden tertemiz, çok güzel bir insan... Hem huyu güzel, hem yüzü güzel, hem hali güzel... Adı güzel, kendi güzel Muhammed... Ne kadar güzel, içlerinden bir peygamber...

(Inneke ente'l-azîzü'l-hakîm.) “Yâ Rabbi, sen sonsuz izzet sahibisin. Az veya sınırlı değil, sonsuz izzet sahibisin, sonsuz hikmet sahibisin!.. Azizsin, hakîmsin.”

Şimdi bir şeyin izzetli olması ne demek?.. Kıymetli olması, nadir olması demek, kolayca ele geçmeyen olması demek. Yâni bir şey kıymetli olabilir, ama kolay ele geçerse, çok bol bulunursa, o zaman kimse önemsemez. Meselâ; hava, su, güneş bizim için önemli. Ama her yerde var, kimse bunu umursamıyor, bunun nimet olduğunu bile bilmiyor. Yâni hem kıymetli olacak, hem de az bulunacak, ele kolay geçmeyecek bir şey.

Cenâb-ı Hak da izzet sahibidir, eşi benzeri yoktur. Her yönden en güzel Esmâ-i Hüsnâ'nın sahibidir. Eşsizdir, emsalsizdir. Sonra, ne dilerse, istediğini yapacak kudrete sahiptir. Hakîmdir, her işi muhkemdir, sağlamdır. Her işi hikmetlidir, yerli yerindedir, aykırı, ters değildir. Bozuk değildir, yanlış değildir. Neylerse güzel eyler. Kahrı güzel, lütfu güzel, her şeyi güzeldir. "Neylerse güzel eyler" demiş şairlerimiz, Allah rahmet eylesin...

f. Bütün Peygamberler Peygamber SAS Efendimiz'i Biliyordu

Peygamber SAS Efendimiz, bütün peygamberlerin geleceğini bildiği bir peygamberdi. Nitekim el-İrbad ibn-i Sâriye RA'ın rivayet ettiği sahih bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:¹

إِنِّي عِنْدَ اللَّهِ لَخَاتِمُ النَّبِيِّينَ وَإِنَّ أَدَمَ
لَمُنْجَدِلٌ فِي طِينَتِهِ

(حم. حب. ك. طب. هب. عن العرياض بن سارية)

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.127, no:17190; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.312, no:6404; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.656, no:4175; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.252, no:629; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.134, no:1385; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.90; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.340, no:1455; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.391; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.124, no:4199; Buhârî, *Târih-i Kebir*, c.VI, s.68, no:1736; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.I, s.168; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.76, no:230; İrbad ibn-i Sâriye RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.556, no:31960; s.608, no:32114; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.X, s.155, no:9306.

(*Innî inda'llâhi lehâtemü'n-nebiyyîn*) “Ben Allah’ın huzurunda, katında, Allah yanında ahir zaman peygamberiyim, peygamberlerin sonuncusuyum. (*Ve inne âdeme lemüncedilün fî tînetihî*) Adem daha çamurunun toprağının içinde kıvrılıp dururken, ben Allah indinde ahir zaman Peygamberiydim. Peygamberlerin sonuncusu olarak takdir edilmiştim.” buyuruyor.

Bu Peygamber Efendimiz’in kendisinin sözü, kendisinin hadis-i şerifi. Bu ne demek?.. “Hazret-i Adem zamanında, daha Adem AS yaratılmadan önce, Cenâb-ı Hakk’ın takdiriyle benim ahir zaman peygamberi olacağım mukadder idi, belirli idi.”

Onun için, Peygamber Efendimiz’i Adem AS da biliyor, Nuh AS da biliyor, onların ümmetlerine de bildirilmiş. İbrâhim AS’la İsmâil AS da zâten bildikleri için öylece dua etmişler, takdir-i ilâhîye uygun vech ile. Mûsâ AS da biliyor, İsâ AS da biliyor.

Bu İsâ AS’ın bildiğine dair belgeler çok. Hem hristiyan belgeleri çok, hem İslâm belgeleri çok, hem de Kur’an-ı Kerim ayetleri çok bu hususta... Ebû Ümâme RA’dan rivayet edilmiş ki:²

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا كَانَ أَوَّلُ بَدْءِ أَمْرِكَ قَالَ

دَعْوَةُ أَبِي إِبْرَاهِيمَ وَبُشْرَى عِيسَى بِي وَرَأْتُ

أُمِّي أَنَّهُ خَرَجَ مِنْهَا نُورٌ أَضَاءَتْ لَهُ قُصُورُ الشَّامِ

(حم. عن أبي أمامة)

(Kultü) Ben dedim ki: (*Yâ rasûla'llâh, mâ kâne evvelü bed'i emrike*) “Senin bu peygamberlik meselenin başlangıcının evveli, bu işin kökeni ne zaman idi?” diye sordum Peygamber Efendimiz’e.

(Kâle) Peygamber Efendimiz, onun bu isteği üzerine buyurdu ki cevap olarak: (*Da'vetü ebî ibrâhîm*) “Ben dedem İbrâhim AS’ın duası gereğiyim.” İbrâhim ve İsmâil AS’ın o duasını, (*Rabbenâ veb'as fîhim...*) dediğini işte bu ayet-i kerimede size izah ettim. Bu hususta, böyle dua ettiğine dair başka ayet-i kerimeler de var.

(*Ve büşrâ îsâ bî*) “İsâ’nın benimle ilgili müjdesiyim ben.” Evet, *İncil* kelimesi müjde mânâsına geliyor. Hristiyanların bu kutsal kitabına müjde denmesinin sebebi, İsâ AS’ın kendi ahalisine, müjde vermesinden dolayıdır. Verdiği müjde nedir?.. “Ahir zaman peygamberi gelecek!” diye verdiği müjdedir.

İncil kelimesinin kökeninde, mânâsında vardır bu. İsâ AS da vaazlarında, konuşmasında, Benî İsrâil’in içinde dolaşıp gezerken diyordu ki:

---

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.262, no:22315; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.VIII, s.175, no:7729; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.155, no:1140; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.402, no:1582; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.492, no:3428; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.46, no:113; Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.II, s.867, no:927; Ebû Ümâme RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.656, no:4174; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1286; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.I, s.170; Hâlid ibn-i Ma'dân Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.511, no:31829; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XII, s.478, no:12347.

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ
يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

(الصف: ٦)

(*Yâ benî isrâîle innî rasûlü'llâhi ileyküm*) “Ey İsrâiloğulları, bakın, ben size Allah tarafından peygamber olarak gönderilmiş bir kimseyim. (*Musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrât*) Benden önce siz Benî İsrâil'e inmiş olan Tevrat'ı tasdik edici bir peygamberim. Mûsâ AS'a indirilen Tevrat'ın hak kitap olduğunu, ahkâmını büyük ölçüde tasdik edici bir kimseyim, Allah'ın bir peygamberiyim. (*Ve mübeşşiren bi-rasûlin ye'tî min ba'dî*) Benden sonra gelecek olan bir peygamberin müjdecisiyim ben aynı zamanda.

Mûsâ AS'ın tasdikçisiyim; evet o hak peygamberdi, ona Tevrat indirilmişti. Tevrat Allah'ın kitabıdır diye tasdik ediciyim. Ama bir de ahir zamanda, benden sonra gelecek olan olan bir peygamberin geleceğini de müjdeleyen bir kimseyim. (*İsmühû ahmed*) O gelecek kimsenin isminin de Ahmed olacağını kesin olarak söylüyorum. İsmi Ahmed olacak.” (Saf, 61/6)

Bu, İncil tercümelerinde *Paraklit* diye geçiyor. Latince'si *Paraklit*, Arapça'sı *Ahmed* kelimesine denk geliyor. *Ahmed*, *Muhammed*

aynı mânâyâ geliyor. Yâni, Peygamber Efendimiz'in geleceğini, İsâ AS ismiyle bildirmiş konuşmalarında.

“Ben İsâ AS'ın müjdesiyim. (*Ve raet ümmî ennehû harace minhâ nûrun edâet lehû kusûru's-şâm*) Benim Annem, yâni Amine Hatun gördü ki, kendisinden bir nur çıktı ve o nur ile Şam'ın köşkleri, sarayları, yüksek güzel binaları aydınlandı.”

Mevlid sahibi Süleyman Çelebi Rh.A, mübarek ne diyor:

*Dedi gördüm ol Habîb'in ânesi,
Bir aceb nûr kim güneş pervânesi.
Berk urup çıktı evimden nâgehân,
Göklere dek nûr ile doldu cihân.*

İşte bu *Mevlid*'de bu hadis-i şerifi böylece Türkçe şiir halinde söylemiş mübarek. Hadis-i şerifi açıklamış yâni. Efsane değil, ilâve değil, şair mübalağası değil, hadis-i şerifin tercümesi.

Amine Hatun, kendisinden bir nur çıktığını gördü ve kendi evlâdının peygamber olacağını bildi. Bu Şam'ın köşklarinin aydınlanması... Şam nedir?..

Arabistan'da yüzünüzü güneşin doğduğu tarafa döndüğünüz zaman, doğduğu taraf doğudur, maşrıktır, şarktır. Arka tarafı güneşin batma yeridir, gurub etme yeridir, mağribdir. Arapların yerbilimiyle ilgi tasavvurları böyle... Güneşin doğmasına *şurûk* derler, batmasına *gurûb* derler. Doğma yerine *maşrık* derler, batma yerine *mağrib* derler.

Şimdi böyle dururken sağ taraf güney olur. Arapça *yemîn*, sağ demek. Yemen sağ tarafta olduğu için *yemen*, yâni sağdaki taraf diye isimlendirilmiş. Onların tasavvuru böyle... O zaman güney demiyorlar. Sonradan tabii güneye *cenûb* dediler. Cenûb da *cenb*, yan taraf kelimesinden geliyor.

Sol taraf da şimaldir. Arapça şimâl, sol demek. Yön adı olmadan evvel şimâl sol demektir. Yemîn sağ el demek, şimal sol el demek. Peygamber Efendimiz, hani bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki... Arş'ın gölgesinde gölgelenecek Allah'ın sevgili kullarını sayarken, yedi tane güzel huylu insan tipini sayarken, meşhur hadis-i şerifte diyor ki: Arş'ın gölgesinde gölgelenecek bu mübarek insanlardan bir tanesi de:³

وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ

شِمَالَهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينَهُ

(خ. عن أبي هريرة)

(*Ve racülün tesaddaka bi-sadakatin feahfâhà*)
“Bir adamdır ki, sadaka vermiş ama, onu gizli vermiş, kimse bilmeden vermiş. (*Hattâ lâ ta'leme şimâluhû, mâ tünfikü yemînuhû*)
Hattâ, sağ elinin sadaka olarak ne verdiğini, sol eli bilmeyecek şekilde gizleyerek vermiş.”

Burada *yemîn* ve *şimâl*, sağ el, sol el mânâsına hadis-i şerifte kullanılıyor. Yâni, sözümüzün belgesi olsun diye söylüyoruz. Şimâl, şâmsol taraf.

Yüzünü doğuya döndüğü zaman, sol elin olduğu taraf. Bugünkü tabirle söylememiz gerekirse, kuzey taraf oluyor. Arabistan'ın kuzey tarafına Araplar *Şam* derler. Yâni Şam bir şehir adı değildir, geniş bir bölgenin adıdır. Burada Suriye de vardır, Irak da vardır, Türkiye de vardır.

“—Şam'ın köşkleri aydınlandı” ne demek?..

Oralara İslâm'ın nuru gidecek, oraları aydınlanacak, oralara İslâm hakim olacak demek. Daha Peygamber Efendimiz doğarken, Allah rüyasında annesine Peygamber Efendimiz'in peygamber olduğunu ve başarılarını; onun getireceği dinin kuzey taraflara, yâni Ortadoğu'ya, Anadolu'ya, dünyanın birçok yerine yayılacağını müjdelemiş oluyor.

---

³ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.234, no:629; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.715, no:1031;

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.598, no:2391; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.222, no:5380; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.952, no:1709; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.439, no:9663; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.185, no:358; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.338, no:4486; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.251, no:6324; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.405, no:549; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.16424; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.461, no:5921; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.47, no:80; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hadis-i şerifin tamamı: “Yedi sınıf insan vardır ki, Allah-u Teâlâ onları hiç bir gölgenin bulunmadığı kıyamet gününde Arş'ın gölgesinde gölgelendirir: Adaletli yönetici; Allah'a ibadetle büyüyen genç; kalbi mescidlere bağlı kimse; Allah için birbirini seven, bu uğurda bir araya gelip bu sevgi ile ayrılan iki kimse; mevki sahibi olan güzel bir kadın tarafından birlikte olmaya çağırıldığı halde, ‘Ben Allah'tan korkarım!’ cevabı ile karşılık veren kimse; sağ elinin verdiği sadakayı sol eli bilmeyecek şekilde gizli sadaka veren kimse; تنها yerde Allah'ı zikrederek gözyaşı dökken kimse.”

İşte Peygamber Efendimiz, “Senin bu işinin başlangıcı nasıldı?” deyince, kökenlerini böyle güzelce anlattı.

يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ يَعْنِي الْقُرْآنُ وَالْحِكْمَةَ

يَعْنِي السُّنَّةُ

(Yuallimühümü'l-kitâb, ya'ni'l-kur'ân; ve'l-hikmeh, ya'ni's- sünneh) “Kitap dediği Kur'an'dır, hikmet dediği sünnettir.” Demin dediğim şey. Hasan-ı Basrî, Katâde, Mukâtil, Ebû Mâlik ve diğer alimler böyle söylemişler.

Bazıları da (el-fehmü fi'd-dîn) demişler. Yâni dindeki güzel, doğru, sağlam anlayış. (El-fıkhü fi'd-dîn) Dinde fakih olmak diye geçer bu da, tabir olarak. (Yüzekkîhim) sözünün izahında da, (ya'ni tâata'llâhi ve'l-ihlâs) “Allah'a itaat ve ibadet etmek ve ihlâslı olmak.” denilmiş diye söylüyorlar. Bazıları da:

وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ يَعْنِي يُعَلِّمُهُمُ

الْخَيْرَ فَيَفْعَلُوهُ وَالشَّرَّ فَيَتَّقُوهُ وَيُخْبِرُهُمْ بِرِضَا

اللَّهِ عَنْهُمْ إِذَا أَطَاعُوهُ وَلَيْسَتْ كَثْرَتُهُ مِنْ

طَاعَتِهِ وَيَجْتَنِبُوا مَا يُسْخِطُهُ مِنْ مَعْصِيَتِهِ

(Yuallimühümü'l-kitâbe ve'l-hikmete, ya'ni yuallimühümü'l- hayr) “Allah'ın emirlerine göre insanlara hayrı öğretir, (feyef'alûhü) insanlar o hayrı yaparlar.

(*Ve's-şerri*) Şerri de öğretir, (*feyettekùhu*) insanlar şerden kendilerini korurlar. (*Ve yuhbiruhum bi-rıda'llàhi anhüm*) Neler yaparlarsa Allah'ın kullarından razı olacağını, onlara öğretir. (*İzâ etàühü ve li-yesteksirû min tâatihî*) Böylece, Allah'ın rızasını kazanmak için ibadet ve tâati güzel, çok yapınlar diye; (*ve yectenibû mâ yüşıtuğû min ma'sıyetihî.*) Allah'a isyan edildiği zaman, Allah'ın nelere kızdığını bilip ondan sakınınsınlar diye, onları öğreten bir peygamber.” mânâsına geldiğini söylemişler.

g. İslâm'ın Güzelliğini Anlatalım!

İbrâhim AS'ın duası, aynen makbul ve müstecâb oldu. Böyle bir peygamber geldi ve böyle güzel şeyleri insanlara öğretti. Sonuçta İslâm ortaya çıktı, asırlar boyu dünyanın her yerine yayıldı, duyuldu. Şimdi 20. Yüzyıl'da İslâm'ı duymayan kalmadı. Herkes duyuyor, biliyor. Buradaki İngilizlerle filân konuşuyoruz. Hatta bizim seyahatlerimizde, namaz kıldığımız yerde yanımıza geliyorlar, namazımızı biliyorlar. Aborijinler bile biliyor. Onlardan bile gelenler, bizim namazımızı, ibadetimizi biliyor. Abdest alırken, ibadet için abdest aldığımızı biliyorlar. Hepsi biliyor.

Bu ne demek?.. İslâm'ın onlara ulaşmış olduğu demek... Tabii İslâm'ın güzelliğini de anlatmak, biz müslümanlara düşer.

Bu hristiyanları burada görüyorum, kiliseleri çok kuvvetli. Dinlerine bağılılıkları çok çok kuvvetli... Türkiye'deki ahaliyi, kardeşlerimi ben çok iyi tanıyorum. Bizim Türkiye'deki ahalinin el-hamdü lillâh yüzde doksan dokuzu müslümandır ama, gevşemiştir, ibadet ve taatla ilgisi zayıflamıştır. Bu Avustralyalılar, Almanyalılar, Fransızlar, İngilizler, Amerikalılar —hepsini gördüm— Türklerden çok daha fazla dindardırlar. Dinlerine sarılmıştırlar, kiliseye bağılıdırlar ve hristiyandırlar. Hristiyansa hristiyandır, yahudiyse yahudidir.

New York'a gittiğimiz zaman, bizim kardeşimiz orada yahudilerin çokça oturduğu bir mahallede, Broklin'de idi. Oralarda her taraf yahudi... Sakallı, yahudi kıyafetli, harıl harıl okullara gidip, havralara gidip dinlerini öğrenip, tam mânâsıyla uygulayan; cumartesi günü çalışmayan, her şeyini dinlerine göre ayarlayan; hahamların kesiminde bulunmadığı, damgasını vurmadiğı eti yemeyen; kendilerinin dinlerine uygun olacak şekilde her şeyi hazırlayan insanlar...

Yâni, biz İslâm'ın kıymetini bilememişiz, gevşemişiz; ama onlar, dinlerine sımsıkı sarılmışlar. Bu arada, zaten millet böyle şaşırılmışken, bir de İslâm'a darbe vurmaya çalışanlar da, tarihin en fecî hatasını yapıyorlar, en büyük suçunu işliyorlar. Allah'ın karşısında en yanlış işi yapıyorlar. Türk milletine de en büyük kötülüğü yapıyorlar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize gayret, kuvvet versin... Gerçekleri güzel anlatmamızı nasîb eylesin... Şaşıranlara hakkı gösterson, doğru yolu gösterson...

Çünkü, en muhalif gibi görünen insanla bazı kardeşlerimizin konuştuğunu ve onların da gerçekler kendilerine söylendiği zaman kabul ettiklerini duyuyorum. Kişisel temaslardan, görüşmelerden böyle sonuçlar çıktığını biliyorum. “Aaa, biz müslümanları böyle bilmiyorduk, İslâm’ı böyle bilmiyorduk!” dediklerini ve çok kimsenin de İslâm’ı iyi bilmediğini böylece öğrenmiş oluyorum. Çok çalışmamız gerektiğini tekrar vurguluyorum.

Allah-u Teâlâ Hazretleri gayret kuvvet versin... Dinine güzel hizmet edip, rızasını kazanmayı cümlemize nasîb eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

01. 02. 2000 - AVUSTRALYA

[Bütün TEFSİR DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü